

Til Teknik- og Miljøudvalget

31-07-2009

Notat om Naturklagenævnets afgørelse om lokalplanligt

Sagsnr.
2009-21367

Dokumentnr.
2009-357178

Forvaltningen har rettet henvendelse til Naturklagenævnet med anmodning om, at Nævnet tager sagen op til fornyet overvejelse

Sagsbehandler
Jesper Thorkildsen

Forvaltningen orienterede i notat af 23. juni 2009 Teknik- og Miljøudvalget om Naturklagenævnets afgørelse af 18. juni 2009 om, at anlæg af de to stationsforpladser ved henholdsvis Frederiks Kirke (Marmorkirken) og ved Christiansborg på Gammel Strand er anlægsarbejder af et sådant omfang, at der i henhold til planloven skal tilvejebringes en lokalplan.

Forvaltningen er uenig i Naturklagenævnets afgørelse, idet man finder at stationsplaceringen, herunder placering af hovedtrapper, nødtrapper, elevatortårne, ventilationsanlæg samt lysåbninger er fastlagt af Transportministeren i medfør af lov om en Cityring i forbindelse med ministerens godkendelse den 27. marts 2009 af Metroselskabets optimerede dispositionsforslag, der præcist viser placeringen af de nævnte stationselementer.

Forvaltningen har på denne baggrund i det i kopi vedlagte brev af 30. juli 2009 bedt Naturklagenævnet om at tage afgørelsen op til fornyet overvejelse.

Indbringelse af sagen for domstolene

Hvis den fornyede henvendelse til Naturklagenævnet ikke medfører en ændring i Naturklagenævnets holdning, vil der ikke være mulighed for at påklage afgørelsen til anden administrativ myndighed. Den eneste mulighed er herefter at lægge sag an ved domstolene med påstand om, at der i henhold til lov om en Cityring er taget endelig stilling til placering og udformning af stationer, og at der ikke er tale om lokalplanpligtige anlæg i forbindelse med indretning af stationsforpladserne.

Indbringning af sagen for domstolene vil med en eventuel ankesag kunne tage op til 3 år, hvilket der ikke er tid til at afvente. Kommunen vil således af hensyn til en gennemførelse af metroprojektet inden for den fastsatte tidsplan være nødt til at udarbejde det fornødne antal lokalplaner med henblik på en gennemførelse af Cityringen til tiden.

Forvaltningen har vurderet, om Naturklagenævnets afgørelse skulle være principiel, idet der kunne være tale om en skærpelse af lokalplanpligten i forbindelse med vejprojekter, der hidtil alene har været behandlet i henhold til vejlovgivningen. Da Cityringen er et meget specielt anlæg, som gennemføres i henhold til et særligt

Center for Bydesign

Islands Brygge 37, 5.sal
Postboks 447
1505 Kbh. V

Telefon
3366 1320

Telefax
3366 7020

E-mail
jestho@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009495044

www.kk.dk

regelsæt, finder forvaltningen ikke, at sagen har den store principielle betydning i forhold til den generelle lokalplanlægning.

På denne baggrund kan forvaltningen ikke anbefale, at der lægges sag an mod Naturklagenævnet, hvis anmodningen om at genoptage sagen ikke skulle ende med et for kommunen tilfredsstillende resultat.

Kontakt til Kommunernes Landsforening vedrørende de skærpede lokalplanpligtkrav samt om skærpelsen af krav til udarbejdelse af miljøvurderinger

Kommune har i den senere tid oplevet afgørelser i Naturklagenævnet, som er gået kommunen imod, og der er tale om afgørelser, som er kommet bag på forvaltningen, og som forvaltningen ikke har været enige i.

På denne baggrund har Økonomiforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen rettet henvendelse til Kommunernes Landsforening med henblik på igangsætning af en undersøgelse blandt landets kommuner, som skal afklare, om der i Naturklagenævnets afgørelser er sket en skærpelse af især lokalplanpligtsbegrebet og tærsklen for, hvornår der skal udarbejdes miljøvurderinger i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Lokalplanpligt i forbindelse med etablering af de øvrige 12 stationsforpladser i Københavns Kommune

Forvaltningen har ud fra de synspunkter, som er tilkendegivet i forbindelse med Naturklagenævnets afgørelse, vurderet de øvrige 12 stationer i Københavns Kommune. Der er tale om stationsforpladser med meget forskellig beliggenhed og med forskellig trafikintensitet. Der vil således i en del tilfælde kunne argumenteres for ikke at udarbejde lokalplan. Ud fra en forsigtighedsbetragtning skal forvaltningen dog anbefale, at der udarbejdes lokalplanforslag for samtlige stationsforpladser, hvis ikke Naturklagenævnet ændrer sin afgørelse på baggrund af forvaltningens brev.

Naturklagenævnet
Rentemestervej 8
2400 København NV

30-07-2009

Sagsnr.
2009-21367

Dokumentnr.
2009-405323

Vedrørende lokalplanligt for metrostationerne ved Gammel Strand og Marmorkirken i Københavns Kommune

Naturklagenævnet har den 18. juni 2009 (j.nr.: NKN-33-02843 og NKN-33-02855) truffet afgørelse i to klagesager vedrørende lokalplanligt i forbindelse med etablering af metrostationerne ved henholdsvis Gammel Strand og Marmorkirken.

Københavns Kommune er ikke enig i afgørelserne, og kommunen er af den opfattelse, at Naturklagenævnet har lagt præmisser til grund omkring mulighederne for at øve indflydelse på placering af trapper, elevatorer, ventilationsskakte, lysningshuller m.m., som kommunen ikke mener, at der er grundlag for at behandle lokalplanmæssigt. Man skal således bede Naturklagenævnet om at tage afgørelse af 18. juni 2009 op til fornyet overvejelse.

Det forekommer endvidere uklart, om den lokalplanligt, der i Naturklagenævnets afgørelser er knyttet til stationerne, alene omfatter udformningen af stationsforpladserne - eller etablering af stationerne i sig selv og dermed i princippet hele cityringprojektet.

Som anført i Kommunens udtalelser i de to sager af 8. april 2009 godkendte transportministeren den 27. marts 2009 Cityringen i henhold til § 4, stk. 2, i lov om en Cityring.

Københavns Kommune er som nævnt af den opfattelse, at der hermed er taget endelig stilling til stationsplacering inkl. hoved- og nødtrapper, elevatorer, ventilationskanaler og lysningsåbninger, og at der foreligger en så detaljeret godkendelse fra ministerens side, at der i henhold til lov om en Cityring er grundlag for at iværksætte et udbudsprojekt med henblik på gennemførelse af metroanlægget. Vi skal i denne forbindelse uddybe kommunens opfattelse af forholdet og fremsende yderligere materiale.

Det hedder i transportministerens godkendelse bl.a.:

”Med ovennævnte justering for så vidt angår placeringen af NATM-kaveren for stationen v/ Frederiks Kirke (Marmorkirken) godkender jeg hermed anlægget af Cityringen med den udformning, som projektet har i Metroselskabets optimerede dispositionsforslag inkl. supplement iht § 4, stk. 2, i lov om en Cityring. Dispositionsforslaget kan herefter sammen med nærværende godkendelse danne grundlag for Metroselskabets udarbejdelse af udbudsprojekt for Cityringen, jf. § 5, i lov om en Cityring.”

Center for Bydesign

Islands Brygge 37, 5.sal
Postboks 447
1505 Kbh. V

Telefon
3366 1320

Telefax
3366 7020

E-mail
jestho@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009495044

www.kk.dk

Der vedlægges kopi af Transportministerens breve af 27. marts 2009 til Metroselskabet og overborgmester Ritt Bjerregaard. Der vedlægges endvidere kopi af overborgmesterens brev af 2. februar 2009 med bilag til transportministeren og kopi af Frederiksberg Kommunes brev af 10. februar 2009 med bilag til transportministeren, herunder Metroselskabets optimerede dispositionsforslag for Cityringen.

Som det fremgår, af det optimerede dispositionsforslag, er der for stationerne ved Christiansborg på Gammel Strand og ved Frederiks Kirke (Marmorkirken) taget endelig stilling til placering af stationen inklusive hovedtrappe, nødtrapper, elevatorer, ventilation samt ovenlyszone.

Dette stemmer overens med de forudsætninger, der er omtalt i bekendtgørelse nr. 588 af 7. juni 2007 om placering og udformning af stationer og skakte m.m., hvoraf det af afsnittet om forpladser til stationer og skakte fremgår, at "alle overfladeelementer, der er en fysisk del af tunnelstations- eller skaktkonstruktionen, dvs trapper med tilhørende rækværker, elevatorhuse, ovenlys, ventilationsanlæg etc. henregnes ikke til forpladsarbejderne, men til tunnelstations- og skaktarbejderne.

Cityringen gennemføres i henhold til lov om en Cityring. Der er således tale om en anlægslov, der medfører ændrede procedurer i forhold til den generelle planlovgivning.

Som det fremgår af kapitel 1 og 2 i lov om en Cityring, skal Københavns og Frederiksberg kommuner i fællesskab udarbejde en VVM-redegørelse, herunder høring og eventuel miljøredegørelse, for hele Cityringen. Senest som led i VVM-proceduren kan der træffes beslutning om udførelse af supplerende adgangsveje for stationer, udførelse af forberedelse til afgreninger mod stationer uden for Cityringen eller andre væsentlige ændringer, der skal omfattes af en VVM-procedure. Det fremgår endvidere af loven, at Københavns og Frederiksberg kommuner skal forelægge en koordineret indstilling om godkendelse af anlægget for transport- og energiministeren. Godkendelsen af den endelige linieføring samt udformningen og placeringen af stationer, kontrol- og vedligeholdelsescenter, skakte m.m. træffes af transport- og energiministeren efter høring af Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Folketingets Trafikudvalg. Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune vedtager herefter kommuneplantillæg endeligt med eventuelle ændringer, der fremgår af godkendelsen.

Det fremgår således klart af loven, at debatten om endelig linieføring, stationsplacering, stationsudformning m.m. er knyttet til VVM-redegørelsen og kommuneplantillægget, og at det er ministeren, der er den endeligt godkendende myndighed, hvis godkendelse skal foreligge, inden kommuneplantillæg med eventuelle ændringer kan vedtages af kommunerne.

Lov om en Cityring indeholder ingen bestemmelser om lokalplanlægning, men det må lægges til grund, at den procedure, der er fastlagt i loven, og de beføjelser, der er tillagt transportministeren, gør op med de formelle krav, der er knyttet til godkendelse af det endelige projekt, som loven omhandler. Der er således i den allerede gennemførte procedure i henhold til lov om en Cityring taget stilling til linieføringen af Cityringen, stationsplaceringen, stationsudformningen, og dermed også til den ændrede anvendelse af stationsforpladserne, idet disse i henhold til loven nødvendigvis må blive udsat for den øgede cykel- og fodgængertrafik, som en gennemførelse af metroanlægget medfører. Denne anvendelsesændring kan således ikke påvirkes gennem lokalplanlægning.

Eventuel lokalplanpligt skal efter kommunens opfattelse knyttes til forhold, som ikke er reguleret af lov om en Cityring. Efter kommunens opfattelse, er der alene tale om indretning af de pågældende vejarealer efter gennemførelse af metrobyggeriet.

I henhold til praksis i kommunen gennemføres omlægninger af veje og pladser, færdselsregulerende foranstaltninger, lukning af gader for biltrafik og lignende i henhold til vejlovgivningen, uden udarbejdelse af lokalplan.

Dette stemmer overens med det anførte i Miljø- og Energiministeriets vejledning om planloven fra 1996, hvor det på side 85 anføres, at regulering af trafikken på det eksisterende vej- og gadenet - herunder flytning af vejtilslutninger og lukning af veje - forudsætter normalt ikke tilvejebringelse af lokalplan. Det anføres endvidere, at etablering af cykel- og gangstier normalt vil kunne foretages uden lokalplan.

For så vidt angår hensynet til inddragelse af offentligheden i forbindelse med en lokalplanlægning, er man af den opfattelse, at der let kan blive tale om en "skindebat", idet de forhold, som i den hidtidige debat har haft betydelig vægt - nemlig placeringen af stationerne ved henholdsvis Christiansborg og Frederiks Kirke og anlæggenes disponering på arealerne - ikke kan indgå i debatten i forbindelse med en lokalplanlægning, idet det vil være i strid med de beslutninger, der er truffet i medfør af lov om en Cityring.

Under hensyn til sagens særlige karakter skal man anmode om en hurtig sagsbehandling.

Med venlig hilsen

Jesper Thorkildsen
Specialkonsulent